

Programma Studiedag vrijdag 20 mei 2016

- 10.00 - 10.15   Opening
- 10.15 - 11.00   Jongeren motiveren voor taalonderwijs; wat kun je morgen anders doen? **Mark van Rijn, YoungWorks**
- 11.00 - 11.05   Ontspannen voor de klas, **Judith Aalfs, Nova College**
- 11.15 - 12.30   Workshopronde. Keuze uit:
- Workshop 1 Inspiratie-reis Onderwijs & ICT, **Sander van Acht, Floop**
- Workshop 2 Levendige luisterlessen, **Tiba Bolle, ITTA**
- Workshop 3 Zin in leren, **Irma van der Neut, IVA Onderwijs**
- Workshop 4 Actief met taal, **Vita Olijhoek, Taalbureau Olijhoek & Valk**
- Workshop 5 Schrijven 'voor het echie', **Inge van Meelis, ITTA**
- Workshop 6 Fris voor de klas, **Marjolein den Ouden, Trainingsbureau voor Mindfulness**
- 12.30 - 13.30   Lunch (schuif aan bij **Isabelle Dobbe van het Steunpunt taal & rekenen**)
- 13.30 - 14.10   Van motivatie naar zin om te leren: docenten als motiverende coaches, **Maarten Vansteenkiste, Universiteit Gent**
- 14.15 - 15.30   Workshopronde. Keuze uit:
- Workshop 7 Maak spreeklessen spannend(er), **Lies Alons, ITTA**
- Workshop 8 #BOOK Leesbevordering in het mbo, **Mirthe Stoop, Laura Witte, IWAL instituut voor leerproblemen**
- Workshop 9 Alles-in-één: interactieve lessen maken met Nearpod, **Fons van den Berg, See Genius**
- Workshop 10 Anders leren met je rechterhersenhelft, **Monique Boogaard, Talent in Onderwijs**
- Workshop 11 Krachtig doceren door effectief taalgebruik, **Tara Dik, Sportception**
- Workshop 12 Fris voor de klas, **Marjolein den Ouden, Trainingsbureau voor Mindfulness**
- 15.30 – 16.10   Feedback als een cadeautje, **Improsa regietheater**
- 16.10   Afsluiting en borrel

Beschrijvingen studiedag 20 mei 2016

Jongeren motiveren voor taalonderwijs; wat kun je morgen anders doen? Mark van Rijn van jongerencommunicatiebureau YoungWorks

Hoe werkt motivatie? Mark van Rijn gaat in op het creëren van de juiste omstandigheden en sociale context aan de hand van de drie psychologische basisbehoefte: competentie, autonomie en verbondenheid. Hoe kun je met taalonderwijs inspelen op het gevoel van verder komen? Hoe kun je aansluiten op de reeds aanwezige voorkennis, de zone van naaste ontwikkeling en hoe kom je achter de leervraag die wellicht al leeft bij de student? Geef jongeren meer ruimte voor eigen inbreng in het taalonderwijs! In de lezing krijgt u een leerzaam kijkje in de belevingswereld van de studenten.

Van motivatie naar zin om te leren: docenten als motiverende coaches, Maarten Vansteenkiste, Universiteit Gent, Vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkeids-, en Sociale Psychologie

De ontwikkeling van kinderen en jongeren staat in onze snel evoluerende maatschappij onder druk. Het is voor hen niet vanzelfsprekend om een stevig verankerd intern kompas te ontwikkelen dat hun persoonlijke interesses en overtuigingen weerspiegelt. Ook docenten in het mbo worden op de proef gesteld wanneer ze de studenten willen ondersteunen bij hun leerproces. In dit boek betogen de auteurs, op basis van de Zelf-Determinatie Theorie, dat autonomie, competentie en verbondenheid de cruciale vitamines zijn voor ontwikkeling. Maarten Vansteenkiste licht toe hoe een (taal)docent, door studenten deze vitamines te bieden, hen nieuwsgierig kan maken en uit vrije wil kan laten luisteren, eerder dan omdat het moet.

ZIN IN LEREN! Irma van der Neut, IVA Onderwijs

Wat maakt dat leerlingen actief en gemotiveerd leren? IVA Onderwijs vraagt dit regelmatig aan studenten en docenten. We hebben dit ook gedaan bij ROC Rivor, in het kader van onderwijsvernieuwing. In deze workshop vertelt Irma kort welke bouwstenen studenten en docenten genoemd hebben (persoonlijk contact, keuzevrijheid, structuur, feedback en activerende werkvormen). Daarna kies je een bouwsteen en wisselt daar in een groepje ideeën over uit. De volgende vragen staan daarbij centraal:

- Ken je een voorbeeld uit je eigen praktijk waarin je deze bouwsteen succesvol hebt toegepast?
- Wat is het krachtigste element in deze manier van werken?
- Hoe zou je deze bouwsteen in het taalonderwijs krachtig kunnen vormgeven?

Levendige luisterlessen, Tiba Bolle, ITTA

Wat is luisteren eigenlijk en wat doet een goede luisteraar? Wat hebben studenten nodig om de luisterexamens goed te kunnen maken. Hoe richt je lessen luistervaardigheid zo in dat studenten actief en betrokken meedoen? Aan de hand van een voorbeeld ervaar je hoe je bestaande luisterlessen met simpele ingrepen levendiger en interessanter kunt maken. Daarnaast laten we zien hoe je in korte tijd een geheel nieuwe luisterles in elkaar kunt zetten.

Maak spreeklessen spannend(er), Lies Alons ITTA

Om te leren spreken op niveau 2F of 3F hebben studenten goede voorbeelden nodig, veel oefenmogelijkheden en iemand die hen aanmoedigt en corrigeert. Wat voor opdrachten geef je studenten om spreken te oefenen, hoe organiseer je dat in en buiten de les, en hoe zorg je voor leerzame feedback? We introduceren een aantal inspirerende werkvormen om spreekvaardigheid mee te oefenen, waaronder de *elevator pitch*, het *mini-debat* en de *tutorial*.

Schrijven 'voor het echie', Inge van Meelis, ITTA

Voor betere schrijfsresultaten is het nodig de leerlingen veel te laten schrijven en schrijfoopdrachten met hen goed voor te bereiden en na te bespreken. Daarbij is meer nodig dan aandacht aan verzorgd taalgebruik, spelling en grammatica. Want leren schrijven is ook: je gedachten leren ordenen, informatie structureren en weten aan welke kenmerken een tekst moet voldoen. Aan de orde komt hoe je studenten kunt motiveren meer en beter te schrijven: hoe laat je ze samenwerken aan echte taken, voor echte lezers!

Inspiratie-reis 'Onderwijs & ICT' Sander van Acht

De App-store van Apple bevat alleen al meer dan 100.000 educatieve apps. Iedere dag ontdekken we weer nieuwe en nog betere ICT-toepassingen; een ontwikkeling die alleen maar sneller gaat. Welke kansen liggen er nou echt door de inzet van ICT? En hoe kan het ons onderwijs nog verder verbeteren? U leert veel waardevolle ICT-toepassingen kennen, weet hoe dit uw onderwijs kan verbeteren en krijgt concrete handvatten om hiermee aan de slag te gaan. U ziet diverse concrete voorbeelden van flipping the classroom, gamification, differentiatie, learning analytics en digitaal toetsen. Aansluitend tonen we hoe ICT op een fundamentele manier het primaire proces kan ondersteunen om bijvoorbeeld gepersonaliseerd leren en werken te

realiseren. Na de demonstratie kunt u kiezen uit verschillende opdrachten, waarmee u zelf aan de slag gaat. Deze opdrachten bevatten tips voor ICT-tools en een concreet stappenplan, zodat u snel succeservaringen opdoet.

Alles-in-één: interactieve lessen maken met Nearpod, Fons van den Berg, See Genius

Goed lesgeven in een technologierijke omgeving kan als een uitdaging ervaren worden. Vaak nog zijn docenten bang dat apparaten als laptops en tablets leerlingen vooral afleiden. Dat is jammer want technologie kan juist van grote meerwaarde zijn. De voorwaarde is dat je de juiste tools op de juiste manier inzet. In deze workshop maak je kennis met zo'n tool: Nearpod. Deze app geeft je een praktisch antwoord op de vraag: Hoe geef je een waardevolle instructieles waarbij de aanwezige apparaten, ongeacht welk merk of welke soort, er voor kunnen zorgen dat je de best mogelijke les gaat geven?

Flipped Classroom, gedifferentieerde instructie, data analytics, virtual reality, directe feedback, interactief lesgeven ... het zit er allemaal in. En het maakt daarbij niet eens uit over welke apparaten je leerlingen beschikken. En het mooie is: je kunt er de dag na de workshop direct zelf mee aan de slag. (Neem een tablet, laptop, iPad of smartphone mee naar de workshop).

#BOOK Leesbevordering in het mbo, Laura Witte, Mirthe Stoop, IWAL instituut voor leerproblemen

Een vernieuwende leestraining voor adolescenten op het (v)mbo ter bevordering van de leescultuur vanuit het persoonlijk belang van boeken. Interventie laat jongeren kennis maken met het persoonlijk belang van literatuur. Niet gekoppeld aan schoolwerk maar aan eigen sociaal-emotionele ontwikkeling. Jongeren lezen literatuur die qua thematiek aansluit op hun persoonlijke uitdagingen & belevingswereld en dus van persoonlijk nut. Wekelijks wordt gelezen en in kleine groep gediscussieerd over het boek onder leiding van de trainer. Op positieve, persoonlijke en betekenisvolle wijze wordt ervaring opgedaan met lezen. In de workshop bespreken we hoe u deze manier van werken in de mbo opleidingen zou kunnen opzetten.

Fris voor de klas, Marjolein den Ouden, Trainingsbureau voor Mindfulness

Hoe kun je ondanks de werkdruk, grote klassen, drukke studenten en onvoorspelbare situaties rustig en bij jezelf blijven, in contact blijven met je studenten en geïnspireerd blijven lesgeven? Met mindfulness leer je bewust en gezond omgaan met spanning en stress, zodat het le(s)gen weer uitdagender en aantrekkelijker wordt. Er is weer meer ruimte voor plezier in je werk. In deze workshop worden handvatten aangereikt waar je zelf in de praktijk mee aan de slag kunt gaan.

Krachtig doceren door effectief taalgebruik, Tara Dik, Sportception

Sta je vaak voor een groep mensen en geef je les of presenteer je regelmatig? Wil je dat je publiek eerder en sneller begrijpt wat jij bedoelt? Wil je dat iedere groep aan je lippen hangt terwijl jij presenteert/doceert? Deze workshop is voor presentatoren en docenten die willen dat hun boodschap optimaal overkomt. In deze workshop krijgt u nuttige taal- en presentatietips waarmee u steeds een krachtige en boeiende presentatie zal geven – ongeacht waar uw presentatie over gaat. Waar u vaak verteld wordt over de eisen waar aan u heeft te voldoen als docent, krijgt u in deze workshop een aantal praktische tips over HOE u dit kunt doen door middel van handige taaltips. We maken gebruik van NLP (Neuro-Linguïstisch Programmeren) en oplossingsgericht werken waarbij je eerst eyeopeners krijgt en vervolgens bruikbare toepassingen om via effectief taalgebruik je publiek steeds te boeien én sneller weet te bereiken.

Actief met taal, taalontwikkende en activerende werkvormen voor het (v)mbo, Vita Olijhoek, Taalbureau Olijhoek & Valk

Taalmethodes bieden vaak kant-en-klare lessen waarmee docenten efficiënt en verantwoord aan de leerdoelen kunnen werken. Maar daarnaast blijven docenten behoefte hebben aan werkvormen die ze in kunnen zetten om te reageren op wat er in de klas gebeurt. Hoe laat je die woordenlijst nog een keer de revue passeren? Hoe kun je een ingeslapen klas voor het resterende half uur weer oppeppen? Hoe zet je leerlingen of cursisten wat actiever aan het werk met die leesopdracht? In deze workshop biedt Vita Olijhoek verschillende werkvormen aan die als inspiratiebron voor de taaldocent in het mbo kunnen dienen.

Anders leren met je rechterhersen helft, Monique Boogaard van Talent in Onderwijs

Het rechterhersen helft-denken (visueel-ruimtelijk) is in ons taalonderwijs sterk onderbelicht. Methodes bestaan voornamelijk uit het stap-voor-stap opbouwen van (woord)kennis en taalstructuren, en veel herhaling om het geleerde te verankeren. Dit spreekt met name de linkerhersen helft aan en is voor degenen, die primair hun rechterhersen helft inzetten, moeilijk te volgen. Zij leren associatief in plaats van stap voor stap. Zij hebben overzicht en verbanden nodig en haken af als er veel herhaald wordt. U ziet hoe we de lesstof interessant en toegankelijk maken voor deze groep.